PĂRINTELE SERAFIM GHIZDAVEȚ DE LA MĂNĂSTIRILE AFTEIA ȘI OAȘA: UN CĂLUGĂR CU O VIAȚĂ ÎNGEREASCĂ

Radu Teodorescu

Au trecut mai mulţi ani de când într-un loc departe de lume la Mănăstirea Oaşa în anul 2002 a trecut la cele veşnice părintele protosinghel Serafim Ghizdaveţ. Unii se vor putea întreba cine a fost părintele Serafim Ghizdaveţ? Aceasta fiindcă el nu apare mai deloc alături de numele marilor duhovnici români din secolul XX cum ar fi Ilie Cleopa, Arsenie Boca, Arsenie Papacioc, Teofil Pârâian sau Ilarion Argatu. Ei bine în aceste rânduri voi încerca să scriu ce îmi mai aduc aminte de părintele Serafim.

Născut în prima jumătate a secolului XX în Moldova părintele Serafim a fost învăţător de meserie. De mic copil a fost crescut de părinţi în frică de Dumnezeu şi credinţa creştin ortodoxă. În mediul vibrant monahal al Moldovei va avea contact cu monahismul creştin ortodox pe care îl va îmbrăţişa în cele din urmă. Părintele Serafim Ghizdaveţ i-a fost un apropiat al părintelui Ilie Cleopa (recent trecut în rândul sfinţilor) şi ai mitropolitului Antonie Plămădeală al Ardealului. Cu aceştia s-a întâlnit pe când era călugăr la mănăstirea Slatina fiindcă autorităţile comuniste i-au mutat de la Sihăstria la Slatina.

Adevărul este că nu mai reţin multe lucruri din viaţa părintelui Serafim Ghizdaveţ. Eu personal am ajuns să îl întâlnesc pe când era duhovnic la Mănăstirea Afteia. Acest lucru a avut loc prin anul 1984 sau 1985. Trebuie să fi avut 6 sau 7 ani pe atunci. Ulterior după câţiva ani părintele mi-a fost duhovnic o bună perioadă de timp. Prin urmare se poate spune că l-am cunoscut destul de bine.

Părintele m-a ajutat să mă lupt cu patimile adolescenţei şi a fost alături de mine în creşterea mea duhovnicească. Ce reţin de la el este că avea mare evlavie la părintele Arsenie Boca (acum recent trecut în rândul sfinţilor) şi de fapt de la el am auzit şi eu pentru prima dată de Sfântul Arsenie Boca. Odată după ce m-am spovedit la el mi-a dat Pravila albă scrisă de Sfântul Arsenie Boca. Mi-a dat această Pravilă albă în mai multe copii pe care să le răspândesc prin Cugir la cine credeam eu că se merită.

Părintele Serafim Ghizdaveţ a fost şicanat de mai multe ori de autorităţile comuniste ale timpului fiindcă a voit să redeschidă Mănăstirea Afteia. Nu ştiu dacă a avut sau nu dosar la securitate dar ştiu că de mai multe ori s-a plâns de autorităţile securităţii. Ceea ce am putut remarca la părintele Serafim a fost blândeţea sa. Era un om extrem de blând cu un calm aparte.

În anii '80 Mănăstirea Afteia era printre singurele mănăstiri din Judeţul Alba şi aproape săptămânal era un mare flux de pelerini care veneau pentru spovedanie la părintele Serafim. După cum am spus – copil fiind – printre ei am fost şi eu.

Ţin minte că părintelui i-a plăcut o idee de-a mea expusă la Mănăstirea Afteia că în Hristos trebuie *să ne transformăm duhovniceşte*. Aceasta fiindcă părintele se considera pe sine un hristofil, adică un iubitor de Hristos. El credea că omul prin credinţă în Hristos se poate schimba din păcătos în nepătimitor.

Pregătirea teologică creştin ortodoxă – dacă reţin bine – părintele Serafim a dobândit-o la Seminarul Monahal de la Neamţ. De acolo el a învăţat să preţuiască mult pe părintele Nicodim Sachelarie care a scris Pravila bisericească. Părintele Serafim a fost cel care a insistat să primesc o copie a acestei pravile pe care o păstrez cu evlavie şi în ziua de azi.

Au fost unii dintre apropiaţii Mănăstirii Afteia care au spus că părintele ar fi avut darul înainte vederii. Mie de mai multe ori mi-a spus unele păcate mai înainte de să le spun eu. Se poate fiindcă eram cu copil tânăr şi naiv pe atunci. Nu au fost multe astfel de situaţii dar totuşi au fost. Am auzit mai recent o întâmplare în acest sens. Un elev s-a dus la părintele să îl întrebe ce să facă fiindcă avea să de-a examen sau teză (cum era pe atunci). Părintele i-a luat lista cu subiecte, s-a uitat la ea şi i-a spus să înveţe acel subiect pe care i l-a arătat pe listă. La examen ei bine i-a păcat exact acel subiect. Nu ştiu dacă a fost coincidenţă sau darul înainte vederii.

Pe lângă Pravila bisericească a părintelui Nicodim Sachelarie ei bine părintele iubea Cazaniile lui mitropolitului Varlaam Moţoc de la 1643. Le considera foarte folositoare şi utile.

O bună bucată de timp părintele Serafim a dus mult dialog cu mine despre sectanţi pe care îi considera rătăciţi de Hristos. În acest sens reţin că părintele îl studia pe părintele Mina Prodan care în anul 1995 a scris o carte pe nume Călăuza cunoaşterii şi combaterii sectelor. Cu mare bucurie am primit această carte de la părintele Serafim.

Trebuie să spun că eu am ajuns să îl cunosc pe părintele Serafim în climatul anilor '80 când mănăstirile şi bisericile nu erau încurajate şi nici susţinute de autorităţi. Ştim că mersul pe la mănăstiri nu era încurajat în acele zile.

De la părintele Serafim am aflat şi eu cine sunt serafimii. Am aflat că serafimii sunt îngerii din prima ierarhie îngerească a cerului. Aceasta fiindcă mi se părea ciudat la acea vârstă ca cineva să aibă numele de serafim. Eu ştiam de nume cum ar fi Adrian, Emil, Raul sau Gabriel. Cred că contextul în care părintele mi-a explicat acest lucru a fost în cadrul rugăciunii Cuvine-se cu adevărat unde se spune că Sfânta Maria este „Ceea ce eşti mai cinstită decât heruvimii şi mai mărită fără de asemănare decât serafimii."

Părintele Serafim a avut o evlavie deosebită faţă de Sfânta Cuvioasă Parascheva de la Iaşi. Nu este poate întâmplător că a părăsit această lume exact în data 14 octombrie 2002 data la care se face prăznuirea sfintei.

Un alt lucru pe care îl reţin despre părintele Serafim a fost iubirea lui faţă de muzica psaltică. Trebuie să ştim că deşi în Ardeal la mai toate parohiile se cântă Cunţan ei bine la mănăstiri se cântă psaltică. Părintele Serafim cunoştea foarte bine muzica psaltică pe care o învăţa în privat sau în timpul slujbelor la Afteia. Ţin minte că şi-a făcut un mic băţ de dirijat cu care îi dirija pe restul călugărilor la privegherile de noapte sau la vecernii. Când venea vorba despre slujbele bisericeşti ei bine părintele era un perfecţionist. Ţinea cu atenţie la toate cântările şi ecteniile care se făceau.

Viaţa la Mănăstirea Afteia din ani '80 era dură şi grea din cauza securităţii. Este demn de amintit că părintele Serafim a fost un mărturisitor pentru ortodoxie în aceste vremuri.

La fel de bine ce mai reţin de la părintele este că la un moment dat mi-a dat două volume de pline de citate pe care el le-a colecţionat şi le-a bătut la maşină şi care se numeau Hristofilia. Un volum din această carte cu citate avea peste 400 de pagini. Ne putem da seama că părintele Serafim era un cititor de părinţi şi sfinţi creştin ortodocşi.

Dacă ar fi să îl caracterizez pe părintele Serafim Ghizdaveţ în două cuvinte aş spune că a fost

1. un părinte hristofil prin excelenţă
2. şi un părinte cu o viaţă îngerească.

Nu am auzit niciodată o vorbă nepotrivită sau nelalocul ei din gura părintelui Serafim. Vorbele părintelui Serafim erau totdeauna calculate şi cumpătate. La fel de bine se poate spune că el era foarte înţelept. Părintele Serafim îi iubea pe tineri şi de mai multe ori a avut mulţi fii duhovniceşti dintre tineri.

Nu mai reţin toate datele plecării părintelui Serafim de la Afteia la Oaşa. Cert este că s-a simţit bine la Mănăstirea Oaşa.

Am spus că părintele Serafim Ghizdaveţ a fost un părinte cu viaţă îngerească. Aceasta fiindcă din propria voie a ales calea monahală. Dacă reţin bine atunci când era copil de mai multe ori obişnuia s-a fugă de părinţi pentru a ajunge la o mănăstire aproape de el.

Părintele avea o mare evlavie la Sfântul Ilie Cleopa şi deşi nu a spus-o îl considera pe părintele Cleopa un sfânt şi asta când încă părintele Cleopa era încă în viaţă.

Părintele Serafim a fost un călugăr de excepţie care zi şi noapte rostea rugăciunea lui Iisus. De fapt de la el am aflat şi eu despre Rugăciunea lui Iisus. Ţin minte că l-am tot văzut pe părintele cu o mică funie în mâni pe care o tot învârtea bob cu bob şi l-am întrebat ce este şi el mi-a spus că este un metanier. În cele urmă mişcat de exemplul părintelui aveam să îmi procur şi eu un metanier de la Mănăstirea Afteia.

La Afteia în ani '80 erau mai mulţi călugări dar la fel ca în povestea cu recunoaşterea Sfântului Antonie cel Mare dacă vizitai Afteia nu aveai cum să nu îl recunoşti pe părintele Serafim. Povestea Sfântului Antonie cel Mare spune că dacă vedeai mai multe zeci de călugări creştin ortodocşi la un loc şi între ei era şi Sfântul Antonie cel Mare nu aveai cum să nu îl recunoşti pe Sfântul Antonie.

Ei bine în obştea de la Afteia aşa cum l-am cunoscut eu pe părintele Serafim nu aveai cum să nu te bucuri de vederea lui. Era un om care pentru cei care îl cunoşteau pentru prima dată iradia lumină, speranţă şi bucurie.

Această bucurie a părintelui Serafim se poate spune că aducea puţin cu bucuria de dincolo de această a lume a sfinţilor. Nu ştiu dacă părintele Serafim a fost sfânt sau nu dar ceea ce ştiu este că a fost pentru mai mulţi creştin ortodocşi care l-au întâlnit un model aproape de cel al sfântului creştin ortodox. Mă gândesc numai la sutele sau poate miile de ore de privegheri de toată noaptea pe care el le-a făcut.

Acum după mai mulţi ani de când părintele nu mai este şi când el a părăsit această lume de multe ori îmi vine în minte. Când ajung din când în când la Mănăstirea Afteia parcă aş vrea să îi văd chipul şi să îi aud cuvintele. El nu mai este de multă vreme acolo.

Se poate spune că într-un anume fel legătura mea cu părintele Serafim s-a rupt cumva după ce a părăsit Mănăstirea Afteia şi s-a retras la Mănăstirea Oaşa. Totuşi după ce a murit am mers de câteva ori la Mănăstirea Oaşa pentru a îi vedea mormântul şi pentru a afla cum a fost trecerea lui din această lume. Un monah de la Oaşa

mi-a spus că ultimele cuvinte ale părintele Serafim înainte de a murii de ziua Sfintei Paraschiva pe 14 octombrie 2002 au fost: „Afteia, trebuie să mă reîntorc la Afteia fiindcă am ceva de terminat acolo."

Cum am spus părintele Serafim fiindcă a fost un călugăr creştin ortodox autentic şi veritabil a fost un mic înger pământesc. Acesta fiindcă el l-a iubit pe Domnul Hristos sincer şi cu toată inima lui. Poate cel mai potrivit verset din Noul Testament care îl descrie pe părintele Serafim Ghizdaveţ este cel al Sfântului apostol Pavel din Epistola către evrei: „ei, de care lumea nu era vrednică, au rătăcit în pustii, şi în munţi, şi în peşteri, şi în crăpăturile pământului" (Evrei 11, 28).